

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS KOMITETE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. balandžio 30 d. Nr. FA-60-13P-18
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
6-ojo audito departamento direktorės Jolitos Korzunienės
2007-06-14 pavedimą Nr. 60-13P ir
2007-11-22 pavedimą Nr. 60-13P-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Marijona Brazionienė (grupės vadovas)
Aušra Everlingienė

Auditas pradėtas 2007-06-16
Auditas baigtas 2008-04-30

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Pastebėjimai dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo	6
1.1. Dėl valstybės biudžeto asignavimų naudojimo ir jų planavimo	6
1.2. Dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo	8
2. Pastebėjimai dėl finansinės atskaitomybės	9
Pažanga šalinant nustatytus trūkumus	11

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Valstybės kontrolės 6-ojo audito departamento direktorės J. Korzunienės 2007 m. birželio 14 d. pavedimu Nr. 60-13P ir 2007 m. lapkričio 22 d. pavedimu Nr. 60-13P-1. Auditą atliko vyriausiosios valstybinės auditorės Marijona Brazionienė ir Aušra Everlingienė.

Audituojamasis subjektas – Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komitetas), identifikavimo kodas – 188772433, adresas: Vilniaus g. 18, LT-01119 Vilnius.

Komitetas dalyvauja formuojant valstybės informacinės visuomenės plėtros Lietuvos Respublikoje politiką ir koordinuoja jos įgyvendinimą, padeda užtikrinti visiems Lietuvoje esantiems asmenims vienodas galimybes naudotis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis, koordinuoja elektroninio turinio, informacinių ir elektroninių ryšių technologijų infrastruktūros, inovacijų kūrimą ir diegimą.

Audituojamu laikotarpiu Komitetui vadovavo direktorius Aurimas Matulis, vyriausiojo buhalterio funkcijas atliko Apskaitos ir finansų skyriaus vedėja Marytė Kažukauskienė.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituojamas laikotarpis – 2007 metai.

Audito metu vertinta Komiteto 2007 m. finansinė atskaitomybė:

- Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1) su priedu Nr.1;
- Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3) su priedu;
- Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4) su priedu;
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6).

Audituotos planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitos:

- Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1) su priedu;
- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicinius projektus 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11);
- Vertinimo kriterijų suvestinė įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-12).

Komiteto 2007 metų patikslintas asignavimų planas – 133 300,9 tūkst. Lt (įskaitant 103 864,9 tūkst. Lt praėjusiųjų metų nepanaudotą specialiujų programų asignavimų likutį), iš jų panaudota 75 036,4 tūkst. Lt:

- programai „Informacinės visuomenės plėtra“ vykdyti skirta¹ 5 776,0 tūkst. Lt, panaudota 5 311,2 tūkst. Lt;
- Specialiajai Europos regioninės plėtros fondo programai vykdyti (įskaitant 90 717,9 tūkst. Lt praėjusiais metais nepanaudotą asignavimų likutį) skirta 111 738,9 tūkst. Lt, iš jų panaudota 62 714,6 tūkst. Lt;
- Specialiajai Europos Sąjungos struktūrinės paramos 2007–2013 metų programai vykdyti skirta 2 639 tūkst. Lt bendrojo finansavimo lėšų, kurių Komitetas 2007 metais nepanaudojo;
- Specialiosios Europos Sąjungos struktūrinių fondų pridėtinės vertės mokesčio programos nepanaudotas praėjusiųjų metų likutis – 12 669,3 tūkst. Lt, iš jų panaudota 6 751,6 tūkst. Lt;
- Lietuvos Respublikos finansų ministerijos programų techninės paramos projektams įgyvendinti finansų ministro įsakymais skirtų lėšų likutis 2007 m. pradžioje – 477,7 tūkst. Lt, iš kurių panaudota 259 tūkst. Lt.

Administruojant Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą informacinės visuomenės srityje Komitetas nuo 2004 m. vykdo Vyriausybės pavestas tarpinės institucijos funkcijas².

¹ Lietuvos Respublikos 2007 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2006 -12-07 Nr. X-963.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais³ ir valstybės kontrolieriaus įsakymais⁴.

Audito metu ištyrėme ir įvertinome Komiteto vidaus kontrolę ir rizikos veiksnius. Nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams. Įvertinome Komiteto numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti, atlikome kontrolės testus ilgalaikio ir trumpalaikio turto, darbo užmokesčio, išlaidų apskaitos srityse ir pagal jų rezultatus įvertinome vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą ir nuoseklumą. Siekdami įgyvendinti audito tikslus ir sumažinti audito riziką, pagal sudarytas audito programas atlikome audito procedūras darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, ilgalaikio ir trumpalaikio turto, atsargų, pinigų, įsiskolinimų ir išlaidų apskaitos srityse. Įvertinome 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų poreikio planavimą.

² Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-09-11 nutarimą Nr. 649 „Dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimo Lietuvoje“.

³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2007-02-08 įsakymas Nr. V-30 „Dėl valstybinio audito 2007 metų programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais), 2007-10-16 įsakymas Nr. V-189 „Dėl 2007 m. finansinio (teisėtumo) audito strateginių sričių audito rezultatų pateikimo ir apibendrinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

1.1. Dėl valstybės biudžeto asignavimų naudojimo ir jų planavimo

1. Išnagrinėjus vykdomoms programoms skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą nustatyta, kad Komitetas:

- ▶ iš programai „Informacinės visuomenės plėtra“ skirtų 5 776,0 tūkst. Lt asignavimų (1 195 tūkst. Lt ilgalaikiam turtui įsigyti) nepanaudojo 464,8 tūkst. Lt, iš jų:
 - ▶ 117,6 tūkst. Lt, skirtų valstybės kapitalo investicijoms (investicijų projektui „Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimų rengimo ir priėmimo elektroniniu būdu informacinės sistemos kūrimas“ – 50,9 tūkst. Lt; investicijų projektui „Ilgalaikio turto įsigijimas“ – 60,1 tūkst. Lt; kitiems projektams – 6,6 tūkst. Lt);
 - ▶ 218,3 tūkst. Lt, skirtų prekėms ir paslaugoms įsigyti;
 - ▶ 63,2 tūkst. Lt, skirtų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidoms.
- ▶ iš Specialiajai Europos regioninės plėtros fondo programai vykdyti skirtų 111 738,9 tūkst. Lt asignavimų (kartu su praėjusiųjų metų likučiu) nepanaudojo 49 024,3 tūkst. Lt.
- ▶ Specialiajai Europos Sąjungos struktūrinės paramos 2007–2013 metų programai vykdyti skirtų 2 639 tūkst. Lt bendrojo finansavimo lėšų iš viso nenaudojo. Šios programos vykdymas nukeltas į 2008 metus.

Lėšų nepanaudojimo priežastys, kurias nurodė Komitetas, yra šios:

- užsitęsusių programos projektų vertinimo, atrankos ir sutarčių pasirašymo procedūros;
- ilgai trunkančios tarptautinių viešųjų pirkimų procedūros;
- projektų vykdytojais tinkamai neįvertino tarptautinių viešųjų pirkimų trukmės.

Minėtos asignavimų nepanaudojimo priežastys kasmet kartojasi. Pažymėtina, kad nuo 2007 m. gruodžio 31 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. turėtų būti panaudota 50 proc. Komitetui skirtų ES finansinės paramos lėšų BPD priemonėms vykdyti. Dėl laikotarpio pabaigoje nepanaudotų lėšų didelio likučio yra rizika, kad dalis asignavimų gali būti nepanaudota.

2. Komitetui 2007 metams patvirtintas 55 darbuotojų pareigybių skaičius.⁵ Pagal įstaigos etatų ir struktūros plano įvykdymo ataskaitą⁶, faktinis vidutinis darbuotojų skaičius Komitete buvo 46

darbuotojai, laisvų pareigybių skaičius vidutiniškai sudarė 16 proc. (faktiškai metų pradžioje dirbo 39, metų pabaigoje – 45 darbuotojai). Kadangi lėšos darbo užmokesčiui buvo planuojamos pagal nustatytą darbuotojų pareigybių skaičių, tai sudarė galimybę Komiteto darbuotojų priedams, priemokoms ir vienkartinėms išmokoms 2007 metais skirti 34,5 proc. darbo užmokesčiui panaudotų lėšų (677,6 tūkst. Lt iš 1 964,6 tūkst. Lt). Didžiausią darbo užmokesčio lėšų dalį vienkartinėms išmokoms Komitetas skyrė 2007 m. gruodžio mėnesį (pareiginėms algoms skirta 103,9 tūkst. Lt, vienkartinėms išmokoms – 155,2 tūkst. Lt, priedams ir priemokoms – 50,6 tūkst. Lt).

Pateikti duomenys rodo, kad darbo užmokesčio lėšų ekonomija susidarė dėl didelio skaičiaus laisvų darbuotojų pareigybių.

3. Komitetas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija⁷ ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁸ 20, 77 punktais, nes finansinės atskaitomybės formose nurodė neteisingus duomenis:

- Komitetas mokymo priemonės (tarpžinybinės duomenų sistemos naudotojui skirto vadovėlio) įsigijimo (iš UAB „ERP“) 11,6 tūkst. Lt išlaidas nurodė ne išlaidų straipsnyje „Kitas nematerialusis turtas“ (kodas 3.1.2.1.1.5), bet išlaidų straipsnyje „Kitos paslaugos“ (kodas 2.2.1.1.1.30). Pažeidžiant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 20 punktą, minėta mokymo priemonė neapskaityta ilgalaikio nematerialiojo turto apskaitos registruose.
- Komitetas nevykdė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 77 punkto reikalavimų, nes iš UAB „Elektroninės leidybos namai“ ir leidybos įmonės „Kriventa“ už 33,9 tūkst. Lt įsigytų kompaktinių plokštelių ir spaudinių, kurie platinami renginių metu, neapskaitė atsargų apskaitos registruose.

Komiteto 2007 metų finansinės atskaitomybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) nepagrįstai sumažintos kasinės ir faktinės ilgalaikio materialiojo turto (kodas 3.1.2.1.1.5) padidintos kitų paslaugų faktinės ir kasinės išlaidos (kodas 2.2.1.1.1.30). Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse 11,6 tūkst. Lt sumažintas ilgalaikio nematerialiojo turto (010) sąskaitos likutis ir ilgalaikio turto fondo (250) sąskaitos likutis.

5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-12-19 nutarimas Nr. 1641 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokesčių iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus“.

6 Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1) su priedu.

7 Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

8 Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

Komitetas teisės aktų nustatyta tvarka sąskaitoje (069) už 33,9 tūkst. Lt neapskaitė atsargų, todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse šios sąskaitos likučio negalime patvirtinti.

1.2. Dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo

Viešųjų pirkimų įstatymo⁹ 18 straipsnio 6 dalies 4 punkte numatyta, kad pirkimo sutartyje turi būti nustatyta atsiskaitymų ir mokėjimų tvarka. Tos pačios dalies 6 punkte nustatyta, kad pirkimo sutartyje turi būti nustatytas prievolių vykdymo užtikrinimas.

- Komiteto 2007 m. gegužės 8 d. su UAB „ERP“, 2007 m. rugsėjo 25 d. su Valstybiniu informacinės technologijos institutu ir 2007 m. spalio 22 d. su UAB „NRD“ pasirašytose sutartyse (bendra sutarčių vertė 227,5 tūkst. Lt) numatyta prievolių vykdymo reikiamu laiku užtikrinimo priemonė (jei tiekėjas vėluoja suteikti paslaugas per sutartyje nustatytą laiką, skaičiuojami delspinigiai). Komiteto direktorius paslaugų perdavimo–priėmimo aktus pasirašė praėjus (atitinkamai) 93, 24 ir 9 dienoms po sutartyse paslaugoms teikti numatyto termino. Audito metu mes negavome pakankamų ir patikimų įrodymų, kad tiekėjai sutartis įvykdė laiku (nepateikti abiejų šalių pasirašyti, paslaugų atlikimą per sutartyse numatytą laiką patvirtinantys dokumentai).

Komitetas nepasinaudojo paslaugų pirkimo sutartyse numatyta galimybe apskaičiuoti 22, 8 tūkst. Lt delspinigių už ne laiku suteiktas paslaugas.

⁹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (2005-12-22 Nr. X-471 redakcija)

2. Pastebėjimai dėl finansinės atskaitomybės

1. Komitetas nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹⁰ 317 punktu, nes apskaitos registruose neapskaitė ir Išlaidų sąmatų vykdymo balanso užbalansinėje sąskaitoje 001 „Išsinuomotas turtas“ nenurodė iš VĮ „Infrastruktūra“ pagal sutartis¹¹ gautos komutacinės įrangos už 24, 6 tūkst. Lt.

2. Komitetas nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 44 p., nes 2006 m. gruodžio mėnesį įsigytam 392,9 tūkst. Lt vertės ilgalaikiam nematerialiajam turtui (licencijoms) 2007 m. neapskaičiavo 98,2 tūkst. Lt nusidėvėjimo. Pažymėtina, kad audito metu Komitetas šią klaidą ištaisė ir nuo 2008 m. sausio mėnesio minėto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas teisės aktų nustatyta tvarka.

Dėl laiku neapskaičiuoto nusidėvėjimo finansinės atskaitomybės Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-12-31 balanse ilgalaikio nematerialiojo turto nusidėvėjimo ir jo fondo duomenys nurodyti neteisingi (98 230 Lt sumažintas ilgalaikio nematerialiojo turto nusidėvėjimo (021) sąskaitos likutis ir padidintas ilgalaikio turto fondo (250) sąskaitos likutis).

3. Komitetas nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 261 p. nuostata, kad faktinės išlaidos registruojamos ataskaitiniu laikotarpiu, kai jos buvo patirtos. Komitetas, 2006 m. gruodžio mėnesį sumokėjęs AB DnB NORD bankui 45 tūkst. Lt avansą už 2007 metų sausio mėnesio patalpų nuomą, šią sumą pripažino 2006 metų faktinėmis išlaidomis.

Dėl nurodytų priežasčių Komiteto 2007 metų finansinės atskaitomybės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) faktinės ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomos išlaidos (kodas 2.2.1.1.1.14) sumažintos 45 tūkst. Lt.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

¹¹ Su VĮ „Infrastruktūra“ pasirašytas saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų teikimo sutartis Nr. VNT9486/S/6F-11/29 ir Nr. VNT6074

Rekomendacijos

Komitetas turi:

- imtis priemonių, kad Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos būtų panaudotos numatytu laiku;
- užtikrinti, kad valstybės lėšos apskaitoje būtų įregistruotos ir finansinėje atskaitomybėje nurodytos vadovaujantis įstatymais ir kitais teisės aktais;
- numatyti vidaus kontrolės procedūras, kad būtų visada taikomos sutarčių vykdymą užtikrinančios priemonės;
- nustatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų teisingą buhalterinės apskaitos tvarkymą ir metinių ataskaitų sudarymo teisingumą.

PAŽANGA ŠALINANT NUSTATYTUS TRŪKUMUS

Dėl kitų audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų Valstybės kontrolė Komitetą informavo ir pateikė rekomendacijas:

- 2007-09-27 rašte Nr. S-(60-1.10.1)-1455 „Dėl asignavimų išlaidoms ir turtui įsigyti poreikio 2008 metams planavimo vertinimo rezultatų“;
- 2007-11-26 rašte Nr. S-(60-1.10.1)-1770 „Dėl kai kurių audito metu nustatytų trūkumų ir vidaus kontrolės vertinimo rezultatų“;
- 2008-01-03 rašte Nr. S-(60-1.10.1)–10 „Dėl 2007 metų trijų ketvirčių finansinės atskaitomybės vertinimo rezultatų“.

Komitetas 2007-10-11 rašte Nr. 6(S)-1516 „Dėl asignavimų išlaidoms ir turtui įsigyti poreikio 2008 metams planavimo vertinimo rezultatų“; 2007-12-10 rašte Nr. (11) S-1818 „Dėl kai kurių audito metu nustatytų trūkumų ir vidaus kontrolės vertinimo rezultatų“; 2008-01-18 rašte Nr. (11) S-49 „Dėl trijų ketvirčių finansinės atskaitomybės vertinimo rezultatų“ informavo Valstybės kontrolę apie ketinimus įgyvendinti pateiktas rekomendacijas bei ištaisyti klaidas (patikslinti programų vertinimo kriterijus, pašalinti audito metu nustatytus ilgalaikio turto inventorizacijos trūkumus, patikslinti garažo nuomos sutartį). Rekomendacijos yra iš dalies įgyvendintos.

6-ojo audito departamento direktorė

Jolita Korzunienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Marijona Brazionienė